

COURANT

FRANKRIJK.
PARIS, 10 October.

de radicalen tot dusverre het onderspit delven, was men almede beducht: voor onlusten.

De gevolgen van deze omwenteling kunnen belangrijk zijn, en aan de radicale partij een dadelijk overwigt verzekeren tegen de verbondene Catholieke kantons, daar het allezins vermoede.

— Niet minder dan vijfender paars en vele voorname landeigenaars hebben zich ingeschreven, om deel te nemen aan de groote vergadering, die *O'Connell* te Dublin belegd heeft, ten einde over de belangen van Ierland te beraadslagen.

— Te *Castleconnell*, in het graatschap *Limerick*, hebben verregaande onzekerheden plaats gehad. Een aantal solda-

— Niet minder dan vijfendertig pairs en vele voorname landeigenaars hebben zich ingeschreven, om deel te nemen aan de groote vergadering, die *O'Connell* te Dublin bepleegt heeft, ten einde over de belangen van Ierland te beraadslagen.

— Te Castleconnell, in het graafschap Limerick, hebben

— Te Castleconnell, in het graafschap Limerick, hebben verregaande ongeregeldeheden plaats gehad. Een aantal solda-

— Niet minder dan vijfendertig pairs en vele voornamelijk landeigenaars hebben zich ingeschreven, om deel te nemen aan de groote vergadering, die *O'Connell* te Dublin belegd heeft, ten einde over de belangen van Ierland te beraadslagen.

— Te Castleconnell, in het graafschap Limerick, hebben vernieuwde ongemakken plaats gehad. Een vreg belediging

SECRETARIS VAN CURATOREN der
HOGESCHOOL te Groningen verwittigt de belang
hebbenden, dat hij ter ONTVANGST van het REGT, bij
Koninklijk
vergeesteld, besluit van den 13den October 1836, no. 91,
en te voldoen, om toegelaten te worden tot de
RECENSIE als STUDENT, zal vaceren in het LO-
CAAL der AKADEMIE, op Donderdag en Zaterdag, den
16den en 17den dezer, des voormiddags van tien tot twaalf
uren des namiddags van drie tot vijf uren.

De Secretaris voornoemd:
J. H. GEERTSEMA, C.z.

GRONINGEN, 12 October 1846.

lijk is, dat St. Gallen, 't welk nog weifelde, zich, even als Genève, voor de genoemde partij zal verklaren. Frankrijk schijnt dit niet rustig te zullen aanzien. Wel verre van het voorbeeld van het bewind van 1830 te volgen, 't welk destijds geene tuschenkomst in de Belgische aangelegenheden wilde gedoogen, is het ministerie Guizot er thans op bedacht, om werkelijk in den strijd der partijen in Zwitserland des noods gewapenderhand tuschenbeiden te komen, en moeten deswege reeds openingen aan de regeringen van Oostenrijk en Pruisen zijn gedaan.

Een brief uit Konstantinopel, d.d. 26sten Sept., berigt, dat de Porte de belangrijke tijding had ontvangen van een groot vooresel, hetwelk de Circassiërs op de Russen behandeld hebben. De troepen van den Czaar hadden het fort Asalioek verlaten, om levensmiddelen te zoeken; alstoen ontmoetten zij een corps troepen van Schamyl, en werden weldra, na een moorddadig gevecht, genoodzaakt, naar het fort de wijk te nemen. Door een noodlottig toeval viel eene brandende lont op het kruidmagazijn en veroorzaakte eene ontzettende losbarsting, welke aan 33 Russische officieren en 200 soldaten het leven kostte. Van deze gelegenheid gebruik makende, maakten zich de Circassiërs van het fort meester, joegen het geheele garnizoen over de kling en maakten de vesting met den grond gelijk. Volgens denzelfden brief verkeert geheel Daghestan in volslagen opstand en heeft zich onder het bevel van Schamyl gesteld, die een' aanval tegen Georgië schijnt te beoogen.

BELGIË.
BRUSSEL, 11 October.

Men verzekert stellig, dat de aangevangene onderhandelingen, om, door nieuwe overeenkomsten, het verkeer van België met het Deutsche Tolverbond aanmerkelijk te bevorderen en uit te breiden, zoo niet afgesproongen, dan toch voor eerst zijn blijven steken, en dat de personen, welke zich te dien einde naar Antwerpen hadden begeven, weder zijn vertrokken. De bewindslieden hopen de zaak in 't voorjaar weder te zullen kunnen opvatten.

Naar men verneemt, zoude de commissie, belast met het onderzoek der aangelegenheid van het oprigten van een standbeeld ter eere van Koning Leopold! en op kosten van het Belgische leger! besloten hebben, dat dit standbeeld te Brussel behoort te worden geplaatst.

Van den 13den. In den raad der ministers is, gedurende meer dan vier uren, gernaadpleegd over den benardden toestand der geringere volksklasse in de beide Vlaanderen. Men heeft voorloopige, doch, daar de gevoelens zeer uiteen liepen, nog geene bepaalde maatregelen beraamd, en eerst nog nadere berigten willen inwinnen.

De leeftocht komt steeds schaars ter markt. De rogge is dezer dagen duurder betaald, dan de tarwe, — iets, waarvan men zich geen voorbeeld weet te herinneren.

Wij lezen in den *Courrier d'Anvers* het volgende: Wij vernemen met genoegen, dat de vraag omtrent de ontginning onzer onbebouwde gronden herhaaldelijk door de leden van het kabinet bediscussieerd is, en dat zij bijna op dezelfde wijze is beslist, als wij zulks zoo dikwerf hebben aangeraden. De graaf de Theux heeft een voorstel in gereedheid gebracht, dat voorzeker veler goedkeuring zal wegdragen. Wanneer wij goed onderrigt zijn, beschouwt het gouvernement het als nuttig, als onvermijdelijk, om onze onbebouwde gronden op eene schielijke wijze en groote schaal vruchtbaar te maken.

Dezen morgen heeft de politie te Antwerpen weder een vijftigtal Deutsche landverhuizers, die geene middelen van bestaan hadden, naar den spoorweg vervoerd, om van daar naar de greuzen overgebracht te worden.

NEDERLAND.
's GRAVENHAGE, 10 October.

Men verneemt, dat de betrekking van Nederlandsch gezant bij het Britsche hof aangeboden is aan den heer baron van der Crapelle van Berkenwoude, doch dat deze zich van dien post zoude hebben verschoond.

Naar men verneemt, zullen de beide nieuw te vervaardigen stoomwerktuigen, ter droogmaking van het Haarlemmermeer, geplaatst worden, het eerste aan het Spaarne en het tweede aan het Lutkemeer, zullende het eene worden genoemd *Cruisgen*, het andere *v. Lijnden*, zijnde de eerste naam van hem, die, eene eeuw na *Leeghwater*, een beredeneerd ontwerp voor de droogmaking vervaardigde, en de tweede die van den baron van Lijnden van Hemmen, schrijver eener uitvoerige verhandeling over dat onderwerp, naar aanleiding van welke het nu begonnen werk weder ter sprake is gekomen.

Gisteren middag te 12 uren heeft een tweede proefrid plaats gehad op het gedeelte van den spoorweg naar Rotterdam tusschen deze stad en Delft. De weg, eene lengte hebbende van ongeveer 8000 ellen, is in zeven minuten tijds afgelegd.

Van den 14den. De opening van de zitting der Staten Generaal zal aanstaanden Maandag met de gebruikelijke plegtigheid geschieden. — Z. M. de Koning zal te een uur des namiddags van zijn paleis naar de vergaderzaal afrijden.

Maandag is er een kabinetsraad gehouden, welke zeer lang moet geduurd hebben, en waaraan ook hebben deel genomen h. h. exc. de minister van Hall, die van zijne ziekte geheel moet hersteld zijn, en de nieuwbenoemde minister van binnenlandsche zaken van Randwijk.

Heden middag zal door den heer deken der orde van advocaten, mr. Faber van Riemsdijk, aan den Hoogen Raad een diner gegeven worden.

Z. Exc. de minister van koloniën heeft aangekondigd, dat de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, overeenkomstig de daartoe door den Koning verleende magtiging, is aangeschreven, om het tarief van inkomende regten op Java en Madura en ter Westkust van Sumatra, voor zoo veel betreft het artikel *gemaakte kleedingstukken van wol en katoen*, te wijzigen, en wel in diervoegde, dat het inkomend regt zal bedragen f 20 per f 100 waarde verhoogd met 30 pct.; — doch dat hetzelfde, bij invoer in Nederlandsche schepen, met bewijs van Nederlandschen oorsprong, wat de stof, en van bewerking in Nederland, wat de kleedingstukken betreft, 10 pct. zal bedragen, — en, bij invoer in Nederl. schepen, met bewijs van bewerking in Nederland, doch zonder certificaat van den Nederlandschen oorsprong der stof, 12 pct. — De gouverneur-generaal is wijders uitgenoodigd, om die wijziging van toepassing te verklaren op alle kleedingstukken, van hier uitgevoerd sedert den 15den October dezes jaars.

AMSTERDAM, 11 October.

Er is dezer dagen alhier eene vereeniging gevormd van Nederlanders en Belgen tot indijking en droogmaking van de Zuiderzee; naar men verzekert, moet zij verzekerd zijn van de voor deze onderneming benodigde kapitalen en zal er in deze of de volgende week reeds met de daartoe betrekking hebbende opmetingen eenen aanvang gemaakt worden.

Naar men verneemt, vindt het plan tot maken van eenen spoorweg van Rotterdam naar Antwerpen, waarvan wij, bij gelegenheid der door den heer A. A. Pauw gedane aanvraag om vergunning, hebben gesproken, en later het hooge nut in een uitvoerig artikel hebben aangetoond, bij de Belgische regering eene niet ongunstige ontvangst, en mag men hopen, dat het, zoowel op de staatkundige betrekkingen, als op den bloei en de stoffelijke belangen der beide landen, den gewichtigsten invloed zal uitoefenen, welke men daarvan verwacht.

ARNHEM, 10 October.

De Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben, bij besluit van den 26sten September ll., no. 62, goedgekeurd een reglement op het heffen eener belasting op de honden, in de gemeente Apeldoorn. Deze belasting zal bedragen een gulden voor ieder hond in het jaar; zullende echter de houders van schapen voor éénen hond vrijdom genieten.

ROTTERDAM, 12 October.

De maatschappij, waarvan reeds vroeger gewag gemaakt is, wier doel het is, om, door middel van vreemde kapitalen, de vele in ons vaderland aanwezige woeste gronden

tot ontginning te brengen, gaat, naar wij vernemen, in hare werkzaamheden langzaam, maar geregeld voort, zoodat men de gegronde hoop mag voeden, dit zoo hoogstgewichtige plan op eene degelijke wijze tot uitvoering te zien brengen, en wellicht reeds spoedig iets naders en meer stelligs te vernemen.

GOES, 12 October.

Er loopt een gerucht, volgens hetwelk men de verbinding van Zeeand met Noord-Brabant, in plaats van door middel eener brug bij Bath, door afdamming van het zoogenoemde land zoo willen daarstellen, en alsdan een kanaal zou graven door ons eiland, om de communicatie van de Wester-Schelde op de Ooster open te houden.

In hoe verre voor dit gerucht grond is, weten wij niet, maar dat hierdoor in eenig opzigt vele bezwaren zouden worden weggenomen, schijnt algemeen toegestemd te worden. Hoewel er nu reeds vroeger sprake was, om een kanaal van Hansweert op Wemeldinge te graven, waar ons eiland het smalst is, zou men misschien beter doen het langs deze stad te leggen.

HAARLEM, 14 October.

Heden ochtend, bij het afkomen van den eersten spoor-trein van Amsterdam, is dezelve, bij de werkplaats in de nabijheid dezer stad, ten gevolge van het kwalijk rigten van het beweegbaar spoor, op den verkeerdten weg geraakt, doch, door de bedaardheid en welberadenheid van den bestuurder, nog in tijds gestopt. De persoon, aan wiens onachtzaamheid dit moet worden toegeschreven, is dadelijk uit zijne dienst bij den spoorweg ontslagen.

ASSEN, 12 October.

Voor eenige dagen is alweder in Drenthe en wel te Schipborg, nabij Zuidlaren, eene urn van eene naar het bruin hellende kleur gevonden, groot ongeveer 1 voet, gevuld met verbrande doodsbeenderen en asch. Zij is thans in het bezit van den heer J. S. Magnin, archivarius der provincie Drenthe, te Assen.

Het Hof heeft bij een gunstig voor het Domein gewezen arrest, van den 10den jl., in de zaak van het Domeinbestuur tegen *Meilof Willems Santing*, landbouwer te Uffelte, op eene vordering in hooger beroep van achterstallige pacht-schuld aan het Domein van den Staat, aangekomen uit de goederen van het kapittel *St. Pieter* te Utrecht, de geldigheid van zoodanige pacht-schuld erkend, en aan het Domeinbestuur toegestaan, tot bevestiging van het bewijs, de identiteit der goederen, in den eisch met die in de akten omschreven en de vroeger plaats gehad hebbende betalingen uit dezelve, door getuigen te mogen bewijzen.

Men verneemt, dat in den avond van den 6den dezer, even na elf uren, brand is ontstaan in de rijkskazerne te Coevorden, genoemd 't Majoorblok; door de ijverige en aanhoudende pogingen van de burgerij en het garnizoen, met behulp van eene stads- en eene rijks-brandspuit, is het overslaan van den brand naar andere gebouwen verhinderd; om één uur 's nachts was men den brand meester; twee kamers van het gebouw zijn van binnen geheel uitgebrand; de oorzaak is onbekend; de schade wordt voorloopig op f 2000 begroot.

GRONINGEN, 15 October.

Naar men verneemt, heeft de veroordeelde **MARCUS LIEBMANN COHEN** zich in cassatie voorzien tegen het arrest van het Provinciaal Gerechtshof, vermeld in het vorig nummer dezer Courant.

De Regter van het kanton Onderdendam, die sedert de regterlijke organisatie alle dagvaardingen, door arrondissements-deurwaarders uitgebragt, plaatst te vernietigen, heeft eindelijk, op de terechtzitting van laatstleden Woensdag, voor het eerst dergelijke dagvaarding in een geding, waarin mr. A. PAERLIG voor den eischer, en mr. A. J. VAN ROIJEN voor den gedaagde oocupeerden, voor geldig en goed aangenomen, en alzoo zijne vroegere leer, volgens welke de twee door zijn edel achtbare daartoe aangewezen zoogenoemde kantons-deurwaarders uitsluitend ter exploitiering voor zijn kantongeregte bevoegd zouden zijn, laten varen, 't geen grootelijks in het belang der justiciabelen in dat kanton is.

Wij hebben gemeend, hiervan openlijk melding te moeten maken, omdat die, den kantonregter van Onderdendam eigene leer veler aandacht tot zich heeft getrokken en velen zich daarnaar gedroegen.

Sedert Engeland zijne havens heeft opengesteld, heeft de handel en de uitvoer van levensmiddelen hier te lande toegenomen. Ver van daarover te klagen, behooren wij er ons over te verheugen. De producten van onzen landbouw en van onze veeleste stijgen daardoor in prijs, de welvaart van den landman neemt toe, handel en vertier geven den minvermogenenden werk en beloven in de toekomst een steeds toenemenden voorspoed. Ver dus van verbod van uitvoer te vragen en daardoor te vorderen, dat de bron verstopt worde, die middelrijk vloeit, behoort men met alle krachten er op aan te dringen, niet alleen dat de uitvoer van alle mogelijke banden ontslagen blijve, maar dat ook de invoer worde vrijgegeven. De vrijheid van beide, en van den invoer en van den uitvoer, kan alleen den handel doen bloeijen. Wel is waar, is het te betreuren, dat juist nu 't misgewas der aardappelen en de duurte der levensmiddelen invalt, maar wegens dat oogenblikkelijk onheil onze geheele toekomst te verwoesten, zou even dwaas zijn, als den mensch te dooden, die aan eene ziekte lijdt, welke, aan haren natuurlijken loop overgelaten, van zelve moet ophouden. Verondersteld, dat de uitvoer van levensmiddelen verboden wordt; wat zal 't gevolg zijn? Dat onmiddellijk alle handel zal ophouden. Er zal noch in- noch uitgevoerd worden. Daarbij vraagt dan vergeefs om werk, er valt voor hem niets te verdienen. Indien derhalve de bewering al waarheid bevatte, dat nog zeer te betwijfelen is, dat door de verbods-maatregelen de levensmiddelen goedkoopere zouden worden, wat zou het den minvermogenende baten, die zelfs dat niet zou kunnen verdienen, wat die goedkoopere levensmiddelen hem zouden kosten? Voor den oogenblik zou dus de arme man, door zulke verkeerde handelingen, niet gebaat zijn en voor 't vervolg, bij jaren van overvloed, zouden zijne bronnen van bestaan verstopt wezen; want men verjaagt den handel niet en roept hem niet terug, als men wil. Heeft men hem eens door verbods-maatregelen verbannen, men lokt hem niet even spoedig weder, door zijne havens open te stellen. Hij vreest het wispelturig land, waar men hem kluijsters aanlegt en vrijheid geeft naar welgevallen. Heeft men hem eens verjaagd, hij komt niet spoedig terug. En wat zal den minvermogenende dan overvloed baten, als er voor hem niet zooveel te verdienen is, dat hij het goedkoopere brood kan koopen? Men wachte zich dus, den onkundige door verkeerde stellingen om den tuin te leiden en soms de onwillekeurige oorzaak te zijn, dat hij tot morren overslaat en ongeregeligheden pleegt. Rust en orde zijn noodzakelijk, om de duurte der levensmiddelen niet ten top te doen stijgen. Hooge prijzen lokken aanvoeren, die ze alleen kunnen doen dalen. Daar echter, waar wanorde heerscht en men oproerige bewegingen waarneemt, vreest men aan te voeren, en zoo zouden de ongelukken, die onrust stichten, de oorzaak zijn, dat de prijzen der levensmiddelen nog hooger stegen. Het eenig middel, dat baten kan, is vrijheid van invoer. Daardoor worden de aanvoeren gelokt, de handel bewaard, die den arbeidsman werk verschaft, de prijzen der levensmiddelen zooveel mogelijk verminderd en den minvermogenende de middelen gegeven, om dat te verdienen, wat hij noodig heeft, om zich zijne behoeften aan te schaffen. Boven alles staat echter rust en orde; want zonder deze is geen aanvoer te wachten, en alleen aanvoer kan hulp aanbrengen.

(N. Rott. Ct.)

Er verlaat een werk de pers, dat niet enkel omdat het gewichtige vraagstukken van den dag, armoede, binnen- en buitenlandsche kolonisatie tot onderwerp heeft, maar ook om de punten, die het ten aanzien dier vraagstukken ter overdenking en verder onderzoek aanbiedt, alle behartiging waardig is en ter algemeene lezing ruimschoots verdient aanbevolen te worden. Wij zijn lang gewoon, da

O. G. HELDRING in de voorste rijen te vinden van hen, niet die theoretisch redeneren over de oorzaken der armoede, maar die de handen aan het werk slaan, om ze te lenigen, proeven te nemen, en praktische voorstellen tot wering of beperking te doen. Lid der commissie tot eene zaak, die hij zelf op het congres voor Landhuis-houdkundigen te Zwolle in dezervee had voorgesteld: „Daar de overbevolking in sommige streken van ons Vaderland van dien aard is, dat er een uitweg gezocht moet worden naar elders voor handen, die werken kunnen en geen werk hebben, zoo is de vraag: eene commissie te benoemen van onderzoek, of er nog plaatsen zijn in ons Vaderland, en welke zij zijn, waar men met vrucht eene vrije kolonisatie zou kunnen beproeven; welke commissie verzocht wordt, tevens de middelen en wegen daartoe aan te geven;” kwam het hem noodig voor, aan de overige leden der commissie zijne bijzondere gedachten over kolonisatie op vaderlandschen bodem mede te deelen. Reeds toen werd over de overplanting van Nederlanders naar onze Oost-Indië veel gesproken, en was de zucht, om naar Noord-Amerika te vertrekken, ontwaakt, welke sedert tot eene ziekte is overgeslagen, die alleen hem niet bekommert, die, voor zich zelf geen dadelijken nood of verlies ziende, dien van het vaderland niet kennen, of ter harte nemen wil. Tot dezen behoort ds. HELDRING niet, en het bedoelde werk *Binnen- en Buitenlandsche Kolonisatie in betrekking tot armoede*, is er eene nieuwe proeve van.

De redenering gaat uit van iets, dat tot heden veel over het hoofd gezien is, de onderscheiding der armen naar de oorzaken van hunne armoede: de armen, die zich zelve niet kunnen voeden, als weduwen, weezen, grijsaards, ziekelijken en gebrekkigen; het zijn de eigenaardige en van ouds de eenige verplegingen van de diakenen. De armen, die zich zelve niet willen voeden, als doorbrengers, drinkers en luiaards; het is de eigenaardige bevolking eener straffkolonie. De armen, die zich zelve niet mogen voeden, ofschoon zij het konden en wilden, die door gebrek aan arbeid en te groote overvloed van handen niet of niet genoegzaam verdienen kunnen, om zich en de hunnen te onderhouden. Deze laatste leveren de stof voor landbouwende koloniën, mits men hier weder de armen onderscheide in stellingen, die eene geenen veldarbeid hoegenaamd, aan bewoners van onbebouwde bodems, die aan geen zwaren, aan bewoners van schrale gronden, die aan elken arbeid gewoon zijn. Uit dit gezichtspunt worden achtereenvolgens de koloniën van welkheidigheid, de proeve van ds. van den Brandhof aan de Saramacca, het plan der heidekolonisatie, het denkbeeld der bevolking van plaatsen in Oost-Indië door Nederlanders behandeld, terwijl menige statistieke bijzonderheid, en vele wenken over heideontginning, kleinbouw en groentebouw, het tegenwoordig vertier onzer veldvruchten, de verhuizing naar Amerika en andere de aandacht trekken. Als bijlage volgt eene redevoering, waarin het stichten van volkplantingen in onze Indië in het bijzonder uit het oogpunt van de uitbreiding des Christendoms beschouwd wordt, terwijl in een aanhangsel eenige berigten over Indische plaatsen worden medegedeeld. (Overijssel.)

De oudheidkundige onderzoekingen van den heer BOTTA, in den omtrek van Mossoul, zijn zeker de gewigtigste, welke op de geleerde wereld zich sedert lang kan beroemen. Fransche regering heeft dan ook 750,000 fr. toegestaan, overbrenging dezer aloude overblijfselen in het museum van Frankrijk.

Die ontdekkingen hebben den weg gebaad tot nieuweren. Geen van beide zullen nutteloos zijn voor de geschiedenis van de godsdienst en de wetenschap; zij zullen dienen, om een licht te verspreiden over eene der duisterste tijdvakken der geschiedenis, ter opheldering van eenige zinsneden bij de profeten, en misschien leveren zij ons nog eenige nieuwe bronnen voor de geschiedenis der Israëlieten op. De heer BOTTA is den heer BOTTA opgevolgd, en is nu niet te Khorsabad, maar in de nabuurschap, te Nimroud bezig. Het nauwelijks een jaar geleden, dat hij zijne opgravingen begon, en reeds heeft hij een' prachtigen tempel ontdekt, die, even als die te Khorsabad, eene prooi der vlammen schijnt geweest te zijn. Later heeft hij gevonden vijftien veldtrekken, en daaruit 250 steenen met half verheven beeldwerk genomen. Voor de kennis der plaats behoef men slechts XENOPHON te raadplegen. Deze zegt, dat de Grieken aan boorden van den Tiger de bouwvallen van Larissa, eene piramide der Meden, hebben gevonden, waar eene groote piramide was. Deze beschrijving past volkomen op voornoemde bouwvallen; de afmetingen, door XENOPHON gegeven, beantwoorden aan die der bouwvallen, en de afstand van de rivier de Zab, waarvan hij spreekt, is ook nagenoeg dezelfde; de Tiger, die voorheen langs de muren der stad liep, zijne oude bedding verlaten, zijnde thans op anderhalve afstand van de bouwvallen.

De heer RAWLINSON, Engelsch eonsul te Bagdad, en andere bevoegde beoordeelaars houden Nimroud voor het Niniwé, hoofdstad van het rijk van Assyrië, dat onder *danupalus* een einde nam. Veel pleit er voor dit gevoelen. De overleveringen hebben in het Oosten vooral voor de ontginning der plaatsen groot gewigt, en deze beschouwen de stemmig Niniwoud als de eerste stad van Assyrië, terwijl de bouwvallen, die tegenover Mossoul liggen en die men Niniwé noemt, tot eene vroegere stad schijnen behooren te hebben. Men aanzien van de overblijfselen niet met die van Nimroud te vergelijken zijn.

De majoor RAWLINSON houdt zich thans bezig met de ontfeijfing der ontdekte opschriften, alle in wigvormige karakters.

Een onlangs ontdekt halfverheven beeldwerk levert een volledige geschiedenis van de oorlogskunst bij de Assyriërs en bewijst, dat al de oorlogstoestel en de stormtuigen der Grieken en Romeinen reeds bij hen in gebruik waren. Het stuk beslaat den muur eener zaal van 150 Nederlandsche ellen lang en 30 breed en maakt een gedeelte uit van afbeeldingen van veldslagen, belegeringen en leeuwenjagten.

Het grootste deel dier kostbare overblijfsels is nog zeer onvolledig bewerkt. De groote zaal heeft vele uitgangen, alle door gevleugelde leeuwen of stieren gevormd, in een uitlopende, die weder in andere kamers uitkomen. Zij zijn met groote platen bekleed, die met opschriften in DARIUS te Persopolis, dat de namen bevat van al de satrapiën, zie schatplichtige landen, te ontfeijfieren.

Het Oostenrijksche *Lloyds*-blad geeft, naar officiële opgaven, een overzicht van den buitenlandschen zeehandel van alle landen van Europa. De Europeesche handels-marine, ongeregelde kustvaart, bestaat in 260,000 vaartuigen, metende 38,000 tonnen. De waarde der koopwaren, welke de voorwerper van dezen handel, wordt geschat op f 4,600,000,000. In waarde deelt Engeland voor bijna 51½ pct., Frankrijk 13½, Nederland voor 5½, Hamburg voor 4½ pct., enz.

Het rijk der Koningin Victoria.

Een nieuwe Engelsche schrijver zegt: „De Koningin Victoria regeert thans over één vastland, over twee eilanden, vijfhonderd voorbergten, duizend eilanden, tweeduizend stroomen en tienduizend eilanden. Zij heeft hare hand, en vijfhonderdduizend krijgslieden, zij heeft hare hoofd, of om te overwinnen, of om te sterven. Zij heeft haar hoofd, en op dat sein volbrengen duizend oorlogsschepen en honderdduizend zeelieden haar bevel op den Oceaan, wandelt op de aarde, en honderdentwintig millioenen menschen gevoelen den zachten druk van hare gang. Komt op, veroveraars! knielt voor de Koningin van Engeland, kent den onmetelijken omvang der van haar afhangende provincien, der aan haar onderworpen koninkrijken, door haar vernietigde heerschappijen.

„Het Assyrische rijk had niet zulk een' rijkdom.

Door den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven:

1. EEN NIEUW WERK VAN ANDERSEN,
GETITELD:
DE IMPROVISATOR.
Uit het Deensch vertaald door Mr. C. J. N. NIEUWENHUIS; 2 Deelen met Vignet. Prijs f 5,40.

II. WILHELM ZABERN, of de Hollandsche Vrouwen aan het Hof van CHRISTIAAN II. Uit het oorspronkelijk Deensch; met Vignet. Prijs f 3,00.

III. DE MENSCH IN DE WERELD. Tafereelen uit het huwelijksleven, in verhalen, door T. VAN SPALL, met Vignet. Prijs f 2,75.

Nog weinige Exemplaren zijn voorhanden van:

IV. 'T WAS MAAR EEN SPEELMAN, door H. C. ANDERSEN, uit het Deensch, 2 Deelen, met Vignet. Prijs f 4,80.

V. O. T. Roman van H. C. ANDERSEN, uit het Deensch, met ééne Plaat. Prijs f 2,50.

VI. MENGELOOST, behelzende Verhalen, Vertellingen en kleine Opstellen van gemengden inhoud, door J. B. CHRISTEMEIJER, 2 Deelen, met Platen, in kl. 8vo. Prijs f 3,00.

Deze werken zijn alle zeer geschikt voor **LEESGEZELSCHAPPEN.**

Bij H. FRIJLINK, te Amsterdam, komt heden van de pers:

ZAKEN MET DE FIRMA
DOUBBT EN ZOON.
Groot-, Klein- en Expeditie-handelaars.
Naar het Engelsch van CHARLES DICKENS, door den Vertaler van Samuel Pickwick, Nicolaas Nickleby, De Klok van Meester Humphrey, Maarten Chuzzlewit, enz. Met vignetten en fraai gefigureerd omslag. Afd. I. Prijs 45 cents.

Aan het Publiek wordt herinnerd, dat de prijs van het 6de Deel van de **HUISVRIEND**, Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land, verzameld door J. J. A. GOEVERNEUR, waarvan de uitgaaf in 1847 zal geschieden, wordt **VERHOOGD** op 4 GULDEN; kunnende men echter dat Deel en de volgende nog voor 3 GULDEN bekomen, bijaldien de Intekening vóór **den 1sten Januarij 1847** geschiedt.

Bij den Uitgever C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, en bij alle soliede Boekhandelaars kan op dit Werk ingeteekend worden. Van het 4de Deel is het 21ste vel aan de Intekenaars verzonden.

INHOUD. Vel 20. Twee Kermisgasten. — Toespraken, bij verschillende gelegenheden. — Aan God. — De Blaauwe. — Eene geleerde liefdesverklaring. — Typen van Pater ABRAHAM A. ST. CLARA. — De doodenbrug te Lucern. — Nog een knap kleermaker. — De wijze uit de stad en de wijze van heiten. — Mengelingen.

Vel 21. De Student. — Medelijden. — Nieuwtjes. — Eene straat in Londen. — Aan een jongeling. — Wreedheid uit bijgeloof. — Grabschrift op een parvenu.

EXTRACT.
Ten verzoeken van LUDOWINA WILLEMS CRAMER, Huisvrouw van — en gesterkt door JAN BERENDS BOU-MAN, Bakker, wonende te Grootegast, is **JANTJE KLAASSENS BEUKEMA**, Weduwe WILLEM CRAMER, wonende te Grootegast; bij VONNIS van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Groningen, van den 9den October 1846, ter zake van KRANKZINNIGHEID, onder **CURATELE** gesteld.

Voor extract:
Mr. T. J. TEN BERGE,
Procureur.

Aanbesteding
VAN RUNDVLEESCH EN AARDAPPELEN,
onder nadere goedkeuring, het **RUNDVLEESCH** voor de Troepen van het Depôt-Bataljon van het 8ste Regiment Infanterie, en de **AARDAPPELEN** voor de alhier in garnizoen zijnde Troepen van de 4de en 8ste Regementen Infanterie, op **WOENSDAG**, den 21sten dezer, des middags precies te 12 uren, op het **BUREAU** van den **KOMMANDANT** van het Depôt-Bataljon, in het Soepenstraatje, boven de Boterhal, alwaar van heden af de Condiitien ter lezing liggen, en eene **BUS** staat, om er de **INSCHRIJVINGSBILJETTEN** in te kunnen doen, dagelijks, des voormiddags van 10 tot 12 uren.

Een ieder, die iets te **VORDEREN** heeft van — of **VERSCHULDIGD** is aan de **NALATENSCHAP** van wijlen **FREERK HINDRIKS STEENDAM**, in leven Bakker te Niezijl, wordt verzocht, daarvan, vóór den 1sten November 1846 Opgeve of Betaling te doen ten **STERFHUIZE**, te Niezijl, of ten **KANTORE** van den ondergeteekenden Notaris, te Grijpskerk.

Mr. M. DE MUINCK.

Al degenen, die iets te **VORDEREN** hebben van **K. J. KREMER EN VROUW**, wonende op **LANDLEVEN**, buiten de Boteringepoort, onder Groningen, worden verzocht, daarvan, **uiterlijk binnen acht dagen**, **SCHRIJFTELIJKE OPGAVE** te doen aan **R. CRANENBERG**, in de Marktstraat, te Groningen.

Er wordt **VERMIST** (denkelijk gestolen), uit het Land van den Landbouwer **H. S. KUIPERS**, te **Borgercompagnie**, in den nacht van den 18den op den 14den October, eene **MELKKOE** (tweede Kalf), zijnde over de huid **zwart**, hebbende **witte beenen**, aan den staart eene **witte pluim** en het **achterste linker vlerendeel** van het uifer **opgedroogd**; die van dezelve eenig narigt kan doen, zal goed **BELOOND** worden.

STOOMVAART.
Van **HARLINGEN** naar **LONDEN** en **TERUG**,
Met de snelle snelle Stoomschepen van 500 Tonnen en 200 Paardenkrachten,
De **NIJEUWE IJZEREN Magnet**, Kapitein **ALFRED BROWNLESS**,
De **VERNIEUWDE STERKE Rapid**,
H. W. NEVILL.
Vertrekdagen van Harlingen.
De **RAPID.** De **MAGNET.**
Zaturd., 17 Oct., 'smorg. 5 uur. Woensd., 21 Oct., 'smorg. 6 uur.
" 24 " " 8 " " 28 " " 11 "
Retour van Londen:
ALLE ZONDAGEN, ALLE WOENSDAGEN,
des morgens vroeg.

Informaatiën en dadelijke verzekering tot billijke Premien, te Harlingen bij VAN OPPEN'S ZONEN en de Wed. BOUWE RODENHUIS & ZONEN, Agenten, en te Londen bij A. G. ROBINSON, II George Yard Lombardstreet, Directeur.

EEMS-STOOMBOOT-MAAT-SCHAPPIJ
Concordia en BARGEDIENST
tusschen Emden, Leer, Papenburgerzyl, Delfzyl en Groningen.
UREN VAN AFVAART
DER STOOMBOOTEN:

1846. Oct.	v. Emd. n. Leer.	v. Leer n. Emd.	v. Leer n. Ppbgz.	v. Ppbgz. n. Leer.	v. Emd. n. Delfz.	v. Delfz. n. Emd.	v. Delfz. n. Gron.
V. 16	v. 10 u.	n. 3 u.	niet.	niet.	v. 6 u.		v. 8 u.
Z. 17	v. 10	niet.	n. 1 u.	niet.	v. 6		v. 8
Z. 18	v. 11	v. 11	n. 2	v. 9 u.	v. 7		v. 9
M. 19	v. 11 1/2	v. 11 1/2	n. 2 1/2	v. 9 1/2	v. 7 1/2		v. 9 1/2
D. 20	v. 12	v. 12	n. 3	v. 10	v. 8		v. 10
W. 21	n. 0 1/2	n. 0 1/2	n. 3 1/2	v. 10 1/2	v. 8 1/2		v. 10 1/2
D. 22	n. 1 1/2	n. 1 1/2	niet.	v. 11 1/2	v. 9 1/2		v. 11 1/2
V. 23	v. 12	v. 7	n. 3	niet.	v. 10 1/2		n. 0 1/2
Z. 24	n. 1	v. 8	n. 4	v. 6	v. 11 1/2		n. 1 1/2
Z. 25	n. 1	v. 8 1/2	n. 4	v. 6 1/2	v. 12		n. 2
M. 26	n. 1 1/2	v. 9 1/2	n. 4	v. 7 1/2	n. 1		n. 3
D. 27	n. 1	v. 10	n. 4	v. 8	n. 1 1/2		n. 3 1/2
W. 28	v. 6	v. 11 1/2	v. 9	v. 9 1/2	n. 3		n. 5
D. 29	v. 9 1/2	n. 1	niet.	v. 11	v. 6 1/2		v. 7 1/2
V. 30	v. 10	n. 2	v. 7 1/2	v. 12	v. 6		v. 8
Z. 31	v. 10	n. 3	v. 9	n. 1 1/2	v. 6		v. 8

PRIJZEN:

	Emden.	Leer.	Papenbgz.
	I. II.	I. II.	I. II.
Kajuit.....	f. c. f. c.	f. c. f. c.	f. c. f. c.
Van Emden naar.....	1,20 0,60	1,20 0,60	1,80 0,90
Leer " " " " " " " "	1,20 0,60	1,20 0,60	0,90 0,45
Papenbgz. " " " " " " " "	1,80 0,90	0,90 0,45

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.
De **DIRECTIE** maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden, te **Amsterdam**, op **ONDERRDAG**, den 29sten October 1846:
45,303 Kranj. en Kanass. } JAVASUIKER, ligg. aldaar.
195 Kisten
7,498 Kranj. en Kanass. } DITO DITO, " te Rotterdam.
3,436 Dito Dito } DITO DITO, " te Dordr.
2,580 Dito Dito } DITO DITO, " te Middelb.
De Notitiën met de Veilconditiën zullen in tijds worden uitgegeven.
AMSTERDAM, 28 September 1846.
VAN DER OUDERMEULEN, Pres.
KOOY, Directeur.

Een ieder wordt gewaarschuwd, zonder handteekening van den ondergeteekende zelve, eenig **CREDIET** op **ZIJNEN NAAM** te verleenen; zullende daarvoor **GEENE BETALING** door hem geschieden.
HOOGZAND, 15 October 1846.
T. HOEDEMAEKER.

GELD op **SOLIEDE HYPOTHEKEN** en **RENTEGEVENDE EFFEKTEN**, **COMMISSIE** op **EIGENDOMMEN** van f 40 en daarboven Jaarlijkse. Huur bij den ondergeteekende, die zich tevens belast met den **IN- en VERKOOP** van allerhande soorten van **BINNEN- en BUITENLANDSCHE EFFEKTEN** en **COUPONS**, alsmede met den **AANKOOP** van **VASTE GOEDEREN**, zoowel **Onderhandsch** als op **Publieke Verkoopingen**, onder de stiptste geheimhouding.

Bij denzelven is **dadelijk of November**, tegen een' interest van 4½ of mogelijk iets minder, te bekomen eene som van **f 20,000**; belanghebbenden kunnen, bij overlegging van de bewijzen van de daarvoor gestelde **HYPOTHEEK**, nadere inlichting bij hem bekomen. **Brieven franko.**

J. M. COHEN, Folkingestraat.

Firma STEEN & HESSELINK.
I. MAANDAG, den 19den October e.k., te 10 uren, zal men, vóór en in **VERKOOPLOKAAL**, verkoopen: de nagelaten zindelijke **INBOEDEL**, **BEDDEGOED**, **ENZ.** van wijlen den Schipper **KOOIMA** en Vrouw, benevens eene mooie partij moderne en andere **KACHELS** in soorten; voorts velerhande soliede **HUISMEUBELN**, onderscheidene **KABINETTEN**, **TAFELS**, **ENZ.** **ORNAMENTEN**, en veel meer andere **GOEDEREN**. Alles te bezien morgen, **Zaturdag** namiddag, van 2—5 uren.

II. VERVOLG VAN DE VERKOOPING VAN Manufakturen,
van den **Koopman P. J. van MELSEN**, **WOENSDAG** en **ONDERRDAG**, den 21sten en 22sten October 1846, 'smorgens te 10 en 'snamiddags te 2 uren, bij **MARKS**, onder **Helpman**.

VERKOOP van Afbraak,
op **MORGEN, ZATURDAG**, 'snamiddags te één uur, bij de **SCHOOL** te **Westerbroek**, ten overstaan van **Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.**

Mr. H. VAN BOLHUIS, Procureur en Notaris, zal, ten verzoeken van zijnen **PRINCIPAAL**, op **ZATURDAG**, den 17den October 1846, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van den Logementhouder **E. J. DE VRIES**, op de **Zouthamp**, publiek, volgens Plaatselijke gebruiken, verkoopen, om dadelijk te kunnen aanvaarden:

Eene **OVERDEKTE TALKSCHUIT**, genoemd **DE VIER KINDEREN**, groot eenendertig Tonnen, met al derzelver **OPGOEDEREN** en **TOEBEHOOREN**, thans door **JAKOB PIETERS BUITJES** wordende bevaaren. Nadere informatie ten Kantore van voornoemden Notaris.

Mr. U. R. STREKMAN, Notaris te **Scheemda**, is voornemens, ten verzoeken van **ALBERT LUKENS BERREL-KAMP** en Vrouw, te **Woldendorp**, in het openbaar te verkoopen, om dadelijk te aanvaarden:

Eene aanzienlijke **BEHUIZING**, voorzien van twee ruime Voorkamers, Winkel, Achterhuis, Schuur, Kelder, Put en Regenwatersbak, met **EIGEN ERF** en **TUIN**, staande en gelegen in het midden van **Woldendorp**, zijnde eene neringrijke **KOOPMANS BEHUIZING** en **HERBERG**, waarin de Handel in **KRUIDENIERS-WAREN** sedert onheugelijke jaren met het beste gevolg is en ook thans nog door Verkoopers wordt uitgeoefend.

Deze Verkoop zal zijn op **MAANDAG**, den 19den October 1846, des namiddags te twee uren, in de te verkoopen Behuizing zelve, alwaar, en ten Kantore van den Notaris, de Condiitien te lezen zijn; kunnende inmiddels bij Verkoopers ook **UIT DE HAND** worden gekocht.

Mr. B. HAITZEMA VIETOR, Notaris te **Winschoten**, gedenkt, ten verzoeken van **HARM D. WEVER** en Vrouw, op **Vrijdag**, den 23sten October 1846, des avonds te 5 uren, ten Huize van de Weduwe **JAN H. KOSTER**, te **Westerlee**, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, **HOF** en **TUIN**, met de **VASTE BEKLEMMING** der daaronder behoorende **Landen**, te zamen groot 10 Bunders, 54 Roeden, 90 Ellen, staande en gelegen te **Westerlee**, doende telken jare op **Martini** tot vaste huur f 50.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

Mr. B. HAITZEMA VIETOR.

BOELDAG VAN PAARDEN EN KOEIJEN.
De Griffier **J. VLEENHOVEN, H. Z.**, zal, ten verzoeken van **DREWES EVEN-HUIS**, op eerstkomenden Maandag, den 19den October 1846, des namiddags precies te één uur, ten Huize van den Logementhouder **H. J. NIEBOER**, te **Hoogezand**, op zes maanden Krediet, publiek verkoopen: **2 PAARDEN** en **30 staks beste KOEIJEN**, zijnde **Vaarmelkten**, **Vroegmelkten**, die gekalfd hebben en aanstaande zijn om te **Kalven**.

VERKAUFS-ANZEIGE.
Die adlich freie **BESITZUNG** „**Klein-Albringsweer**“ genannt, bestehend aus:
a. Einem massiven **WOHNHAUSE** nebst **NEBENGEBAUDEN** sodann einem **GEWACHSHAUSE** und einem, 3 Grasen oder 4 Morgen 105 Ruten grossen, mit vielen Obstbäumen und schönen Anlagen versehenen **GARTEN**;
b. 53 Grasen, oder 91 Morgen besten **BAU- und GRÜNLANDES**, gróstentheils unter der Stadt **Emdenschen** Kleinen Deichacht liegend,
soll,
Am Donnerstage den 12ten Novemb. d. J., Nachmittags 1 Uhr, in dem oben bezeichneten Hause zu **Klein-Albringsweer**, zum Antritt auf 1ten Mai 1847, bei einzelnen Stücken, oder bei Abtheilungen, oder auch im Ganzen, öffentlich verkauft werden, und sind die desfallsigen Bedingungen, vom 1sten November d. J. an, bei dem unterzeichneten Auctionator zur Einsicht, auch gegen die Gebuhren in Abschrift zu erhalten; mit dem Bemerkens: dass die Kaufgelder bis zur Halfte, gegen billige Zinsen auf der Besitzung zur ersten Hypothek stehen bleiben können.

Zur Nachricht der Kauftustigen wird hier ferner bemerkt, dass das Wirthschaftsgebäude seit einer Reihe von Jahren als **KAFFEEHAUS** benutzt, und darin die **SCHENK-WIRTHSCHAFT**, wie auch in den letztvergangenen Jahren der **BLUMENHANDEL** mit den in dem Garten gezogenen Blumen, mit gutem Nutzen betrieben worden ist, sodass, dass die, ungefähr 1 Stunde von der Stadt **Emden** belegene Besitzung, mittelst des an derselben vorbeiführenden, schiffbaren Kanals, sowohl mit der Stadt **Emden**, als mit den umliegenden Dörfern die Communication stets unterhalten kann, und sich daher, wegen ihrer vortheilhaften Lage, nicht allein ganz vorzüglich zur Betreibung einer **KAFFEE- und SCHENKWIRTHSCHAFT**, sondern auch, indem es an dem dazu nötigen Raume nicht mangelt, zur Anlegung einer **FABRIK**, verbunden mit einem **HANDEL IM GROSSEN**, eignet.

EMDEN, 6 October 1846.
A. G. VAN MARK,
Auctionator.

LEEST HIER!
Wegens **Vertrek** naar **elders**, zal in het aanstaande Wintersaizoen in het openbaar ter Verkoop worden gepresenteerd:

Eene **HEEREN BEHUIZING** met **SCHUUR** en **TUIN**, staande en gelegen aan het Oosterdiep; op no. 16, 18 **Wildervank**, hebbende een fraai en onbelemmerd Veldgezicht. Inmiddels is dezelve ook **UIT DE HAND TE KOOP**, en te bevragen bij den Eigenaar, den Heer **Med. Doctor OOSTERBEEK**, en ten Kantore van den Notaris **J. J. DE BLECOURT**, te **Wildervank**.

UIT DE HAND TE KOOP:
Eene **MACHINALE VLASSPINNERS**.
Adres bij **W. C. VAN MESDAG.**

TE HUUR.
om naar verkiezing op den 1sten November of vroeger te aanvaarden: eene geheel nieuws doortimmerde royale **BOVENWONING**, houdende vier behangene Kamers, benevens **Kamers**, voorzien van put en regenwater, zoomede vrije **Lijenzolder** en onderscheiden ander gerijf; uitgestrekt en aangenaam gezigt hebbende langs de **Hooge Der-A** en **Zuiderhaven**. Te bevragen aan de **Lage Der-A** bij den **Bewoner**
B. B. DOUWES.

TE HUUR,
in de **Heerestraat**, letter **U** no. 90:
Eene **BOVENWONING** met **VRIJEN OPGANG** voor een klein **Huisgezin**.
Te bevragen bij **D. F. ENGELER.**

TE HUUR,
met den 1sten November: eene beste Vrouwen **ZITPLAAT** in de **MARTINI KERK**, in de 2de beschóten Bank, vóór gewezen **Stadhouders** gestoelte. Nadere informatie bij **Bleeker JINTENS**, aan de **Kruidgracht**.

De ondergeteekende rekommandeert zich tot **REPAREREN** en **SCHOONMAKEN** van **HORLOGIEN, UUR- en SPEELWERKEN**, alsmede Abonneert hij bij het jaar tot **OPWIKING** van alle **UURWERKEN**. Alles tot 'civiele prijzen.
M. LUBERING,
Oostzijde aan het Boterdiep.

J. FERMINET, KAPPER & PARFUMEUR
van **H. M. de Koningin der Nederlanden** berigt met deze het geëerde Publiek, dat hij alhier gearriveerd met een geheel uitgezocht assortement **HEEREN PARVIKEN** en **TOUPET** in alle fatsoenen, van f 2 tot f 10, als ook **DAMES TOUREN** en **SCHEIDINGEN** zoo **TULE CHEVELU**, als **RAIE DE CEIRE**; hij zich ook met het **Schoonmaken** en weder in **brengen** van **OUDE SCHEIDINGEN**, volgens een heel nieuwe vinding, welke in zeer korten tijd geslaagd is uitgepakt bij **M. SLEUTELAAR**, Horologiemaker de **Vischmarkt**.

Bij L. J. AKKER
in de **Zwanenstraat**, is in de 1ste Kelder **200ste K. N. LOTERIJ Getrokken** op No. 6976 de **KAPITALE PRIJS** van **f 500**.
Hij beveelt zich minzaam aan tot het **LEVEREN** **LOTEN** voor de volgende **Klassen**.

LEEST HIER!
Er wordt **TE KOOP** gepresenteerd: een extra **ke** en **fraaije BOK** met **HOOFDSTEL**, **REIDEN** en **ZWEEP**. Te bevragen bij den **DEKER DEZER**.

EENE ONGELPERS EN EEN KOPEREN VOOR
worden **UIT DE HAND TE KOOP GEVE**.
Adres met franco Brieven bij **W. OTTENHOFF**, Stads-ker, in de **Stentilstraat**, te **Groningen**.

Er wordt **GEVRAAGD**, tegen gewonen prijs, in **November**: eene bekwaame **KEUMEN** van goede Getuigschriften of Aantevelling.
Adres bij den **DRUKKER DEZER**.

Te Groningen, bij **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, Boekhandelaar.